

BIJLAGE BIJ HET VEKP-VOORTGANGSRAPPORT 2022

Zoals medegedeeld aan de Vlaamse Regering op 28 oktober 2022

*Voortgang individuele maatregelen
hernieuwbare energie*

Inhoud

[181-192] Zonneplan.....	4
[193-213] Windplan	7
[214-225] Warmteplan	9
[226-230] Fiscaliteit	11
[231-236] Plaatsing van waterkrachtcentrales bij sluizen.....	13
[231-236] Decentraal opgestelde apparatuur uitrusten met zonnepanelen en/of windturbines en bij uitbreiding op gronden in beheer	15
[231-236] Wagenpark en eigen vaartuigen overschakelen naar milieuvriendelijke energiebronnen.	17
[231-236] Aankoop elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.....	20
[231-236] Plaatsing zonnepanelen op eigen gebouwen en op stelplaatsen publieke bussen.	21
[231-236] Bussen op fossiele brandstof geleidelijk vervangen door elektrische bussen. ..	22
[237] Plaatsing van zonnepanelen, zonneboilers op eigen gebouwen.	25
[238-244] Ondersteuningsmechanisme hernieuwbare energieproductie: exploitatiesteun via groenestroomcertificaten	27
[238-244] Goedkope of renteloze leningen voor afgebakende doelgroep die financieringsondersteuning nodig heeft en aanmoediging van energieleningen bij banken.	29
[238-244] Jaarlijkse call groene warmte, warmtenetten en restwarmte.	31
[238-244] Premies netbeheerders voor zonneboilers.....	33
[238-244] Premies netbeheerders voor warmtepompen en warmtepompboilers	35
[238-244] Stimuleren van kleine en middelgrote windturbines via investeringssteun	36
[238-244] Mogelijkheden windturbines bij radarlocaties/luchthavens faciliteren.....	39
[245] Co-financiering van de provinciale steunpunten duurzaam bouwen die de bouwheren sensibiliseren en stimuleren tot het duurzaam (ver)bouwen van woningen en wijken.....	41
[null] Leningen voor plaatsing van zonnepanelen op schoolgebouwen	43
[247] Leningen in het kader van investeringen in hernieuwbare energie bestemd voor initiatieven binnen de sociale economie	45
[248] Oproep voor beschutte en sociale werkplaatsen gelanceerd voor investeringsprojecten die een werkzame werkomgeving en duurzame mobiliteit stimuleren	47
[249] Forfait voor zonneboilers binnen subsidiabel plafond voor nieuwbouw en renovatie in de huidige ontwerprichtlijnen voor sociale huisvesting.....	49
[250] Forfait voor toepassingen voor hernieuwbare energie binnen subsidiabel plafond voor nieuwbouw en renovatie in de toekomstige ontwerprichtlijnen vanaf 1/1/2018 voor sociale huisvesting	51

[251] Toepassingen van hernieuwbare energie: zonneboilers en warmtepompen.	53
[252] Toepassing hernieuwbare energietechnieken op Vlaamse overheidsgebouwen	55
[253] Toekennen investeringssteun aan bedrijven, zogenaamde ecologiesteun.....	57
[254] Speerpuntcluster onderzoek naar energietechnologieën FLUX 50	58
[255] Budget om culturele- en jeugdinfrastructuur energiezuiniger te maken en hernieuwbare energiebronnen toe te passen	59
[256] Leningen voor toepassing van zonnepanelen	61
[257] Ondersteuningsregeling VLIF voor investeringen in energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen in de landbouw.....	63
[258] Begeleiding van landbouwers bij investeringen in energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen.....	65
[259] Verder optimaliseren van één omgevingsvergunning in plaats van een afzonderlijke stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning.....	67
[260] Projectstudies initiëren om de inplanting van hernieuwbare-energie-installaties te faciliteren.	69
[261] Uitwerken van een reglementair kader voor de exploratie en exploitatie van diepe geothermie.....	73
[262] Opmaak van een nieuwe omzendbrief inzake inplanting van windturbines, zonnepanelen en andere hernieuwbare-energie-installaties.	75

[181-192] Zonneplan	
Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Beleidsplan dat de uitvoering en realisatie van de doelstellingen omtrent PV-installaties moet omkaderen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De investeringssteun voor kleine en middelgrote windturbines werd, onder de 'call groene stroom', voorbereid op de intrede van middelgrote PV-installaties.</p> <p>Een regelgevend kader voor actieve afnemers en lokale energiegemeenschappen: zie punt 277</p> <p>Identificeren van drempels en uitbouwen van een faciliterend kader voor lokale energiegemeenschappen: zie punt 278</p> <p>Voor de andere ondernomen acties, in het kader van het zonneplan, wordt verwezen naar pagina's 5-6 van het zonneplan (tabel met alle ondernomen acties).</p>

<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<p>a)Uitbreiding call investeringssteun wind naar middelgrote PV (op daken en marginale gronden)</p> <p>De investeringssteun voor kleine en middelgrote windturbines werd, onder de ‘call groene stroom’, uitgebreid naar middelgrote PV-installaties.</p> <p>Via de Call Groene Stroom kon voor windturbines met een bruto nominaal vermogen groter dan 10 KWe tot en met 300 kWe en PV installaties met een omvormervermogen groter dan 25 kW tot en met 5 MW investeringssteun aangevraagd worden.</p> <p>Er werden in 2021 drie calls georganiseerd: de eerste call voor subcall 1 (drijvende PV, PV op marginale gronden en windturbines) en 2 (overige PV), de tweede call enkel voor subcall 2 en de derde call opnieuw voor subcall 1 en 2.</p> <p>De steunaanvraag kon binnen dit subsidieprogramma aangevraagd worden via het Energieportaal, een digitaal loket.</p> <p>• Investeringssteun voor kleine PV-installaties tot 10 kW</p> <p>Vanaf 1 januari 2021 werd een investeringspremie ingevoerd om de investeringen in kleinschalige zonneprojecten, na het wegvallen van de terugdraaiende teller, aantrekkelijk te houden. De premie bedraagt 300 €/KW van 0 tot 4 KW en bijkomend 150 €/KW van 4kW tot 6 kW en kan bijgevolg maximaal 1.500 euro bedragen.</p> <p>Er werden in totaal 9097 aanvragen gesteld, waarvan 8975 residentieel en 122 niet-residentieel. In totaal werd er op die manier 39.820,85 kW omvormervermogen geïnstalleerd, waarvan 39053,11 kW residentieel en 867.74 niet-residentieel.</p> <p>• Retroactieve investeringspremie (RAI)</p> <p>Op 7 september 2021 werd de retroactieve investeringspremie ingevoerd voor eigenaars van zonnepanelen waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt als gevolg van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 14 januari 2021. Het maatschappelijke draagvlak voor de digitale meter leek immers te zijn ondergraven door dit arrest. De uitrol van de digitale meter werd hiermee ook vertraagd, wat de netbeheerder de kans moet geven om de uitrol kostenefficiënter te laten uitvoeren.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitoring van de vooropgestelde maatregelen van het zonneplan ▪ PV op asbestdaken ▪ Project ‘Zonnecoach

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluatie en bijsturing van Zonneplan 2025 ▪ verderzetting van call groene stroom: 3 oproepen in 2022
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	149.211.417,08
Duiding VAK 2021	PV premies (Fluviusvergoedingen): €4.779.174,36 Call Groene Stroom: €13.749.242,72 Retroactieve investeringspremie: 130.683.000 euro

[193-213] Windplan	
Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Beleidsplan voor de uitvoering en realisatie van de doelstellingen omtrent windenergie.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Het Windplan 2025 werd op 12 november 2020 door de Vlaamse regering goedgekeurd. Vanaf 2021 wordt dit Windplan 2025 uitgevoerd.</p> <p>De Vlaamse Regering streeft naar een verhoging van het geïnstalleerde vermogen onshore windenergie tot 2,5 GW tegen 2030.</p> <p>In het Windplan 2025 zijn 17 acties opgenomen: acties over technische en financiële aspecten, over omgevingsaspecten, over digitalisatie en communicatie, en acties over de organisatie van beleidswerking.</p> <p>Het Vlaams Energiebedrijf (VEB) heeft onderzoek gedaan naar geschikte gronden in eigendom van de Vlaamse overheid. Op basis van het rapport hierover kunnen betrokken entiteiten de realisatie van een project initiëren. Waar mogelijk worden deze projecten opengesteld voor participatie.</p> <p>Vanuit pilootprojecten verkennen we de samenwerkingsmogelijkheden met de sector en de diverse beleidsinstrumenten opdat bij repoweringsprojecten de maximale energieproductiecapaciteit wordt gerealiseerd. Via VLAIO werken we ook aan technologische ontwikkelingen rond verbeterde duurzaamheid, levensduur en dimensionering van windturbines, materialen en machines.</p> <p>Vanuit het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) wordt een planologisch kader voor windturbines uitgewerkt. We hebben ter ondersteuning van de lokale besturen een draaiboek opgemaakt ter ondersteuning van de regionale ruimtelijke energiestrategieën waarin windturbines een belangrijk element vormen.</p> <p>Om het vergunningstraject te verbeteren, door opeenvolgende beroepsprocedures maximaal te vermijden, werd beslist dat grootschalige windturbines (< 1,5 MW) in de Vlaamse gesloten lijst</p>

	<p>worden opgenomen en de vergunningsaanvragen op Vlaams niveau worden afgehandeld.</p> <p>Voor de sectorale voorwaarden voor windturbines in Vlarem wordt tegen 2023 een plan- MER opgemaakt.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Rapport m.b.t. screening van gronden van de Vlaamse Overheid op potentieel voor grote windturbine projecten - Eerste analyse m.b.t. voor- en nadelen van repowering via verlenging van bestaande vergunning vs. nieuwe vergunning - Een draaiboek ter ondersteuning van RRES werd opgemaakt - Communicatie over bestaande acties en tools gebeurt doorlopend via de website www.energiesparen.be
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 wordt het windplan verder uitgevoerd.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	Het Windplan 2025 is een rollend actieplan. De vooropgestelde doelstellingen voor 2021 zijn gerealiseerd.

Financieel	
VAK € in 2021	217154
Duiding VAK 2021	<p>Opmaak plan- MER sectorale voorwaarden Vlarem (actie 11.b) = 182.650 euro</p> <p>Uitbesteding aan Vito van de screeningsoefening voor het potentieel op gronden van de Vlaamse Overheid: 34.504 euro.</p>

[214-225] Warmteplan

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Beleidsplan met maatregelen voor het verduurzamen van de warmteproductie.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Het warmteplan 2020 dat goed gekeurd werd op 2 juni 2017 bevatte maatregelen om de omslag te maken naar duurzaam verwarmen. Belangrijke maatregelen uit dit plan zijn de call groene warmte, restwarmte en warmtenetten en de jaarlijkse premies van de netbeheerders voor zonneboiler, warmtepomp en warmtepompboiler.
Beschrijving realisaties in 2021	De Vlaamse Regering keurde op 10 december 2021 de acties uit de visienota Warmteplan 2025 goed. Het Warmteplan 2025 bevat 25 maatregelen en 15 onderzoekspunten om de omslag te maken naar duurzaam verwarmen en het vergroenen van energiedragers. Voor de organisatie van de call groene warmte, warmtenetten en restwarmte zie maatregel 238-244 - Jaarlijkse call groene warmte, warmtenetten, restwarmte en biomethaan.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 focussen we op het opstarten van de verschillende maatregelen van het warmteplan 2025.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	De zaken verlopen als gepland.

Financieel

VAK € in 2021

0

Duiding VAK 2021

Deze visienota Warmteplan 2025 werd pas op 10 december 2021 goedgekeurd. Voor de VAK 2021 wordt enkel gekeken naar kosten gemaakt na die datum.

[226-230] Fiscaliteit	
Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Diependaele	Trekkende entiteit: VLABEL;
Beschrijving maatregel	<p>Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden binnen de bevoegdheid fiscaliteit enkele beleidsmaatregelen getroffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Versoepeling van de criteria voor de vrijstelling van onroerende voorheffing voor nationale domeingoederen in het geval van de installatie van hernieuwbare energietechnologieën; - Verlenging van de vrijstelling voor de onroerende voorheffing op materieel en outillage waardoor bedrijven worden aangemoedigd tot vervangingsinvesteringen (nieuwe energiezuinigere en milieuvriendelijkere machines in de plaats van oude machines); - Verduidelijking van de toepasbaarheid van de winwinlening op energiecoöperaties; - Introductie van een specifiek verlaagd tarief in de schenkbelasting voor onroerende goederen wanneer de begiftigde energiebesparende werken uitvoert. Hernieuwbare energietechnologie komt in aanmerking (zie maatregel 28); - Introductie van vermindering van onroerende voorheffing voor een ingrijpende energetische renovatie. Hernieuwbare energie bepaalt mee het gehaalde E-peil (zie maatregel 30).

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De onderstaande maatregelen zijn gerealiseerd en in voege.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Versoepeling van de criteria voor de vrijstelling van onroerende voorheffing voor nationale domeingoederen in het geval van de installatie van hernieuwbare energietechnologieën; - Introductie van vermindering van onroerende voorheffing voor een ingrijpende energetische renovatie (zie maatregel 30). - Introductie van een specifiek verlaagd tarief in de schenkbelasting voor onroerende goederen wanneer de begiftigde energiebesparende werken uitvoert. Hernieuwbare energietechnologie komt in aanmerking (zie maatregel 28) <p>De vrijstelling voor de onroerende voorheffing op materieel en outillage waardoor bedrijven worden aangemoedigd tot vervangingsinvesteringen (nieuwe energiezuinigere en</p>

	<p>milieuvriendelijkere machines in de plaats van oude machines) werd verlengd tot en met 2020.</p> <p>Voor de decreetswijziging in 2016 bleek het niet steeds duidelijk of het systeem van de Winwinlening ook kon toegepast worden voor coöperatieve vennootschappen. De zekerheid hierover werd in 2016 gecreëerd door die vennootschappen expliciet mee op te nemen in de regelgeving. Door de hervorming van de Winwinlening (eind 2020) en de invoering van het Vriendenaandeel (begin 2021) werden nog bijkomende mogelijkheden gecreëerd voor (kleine) aandeelhouders en coöperanten.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	Zie hoger.
Vooruitblik realisaties in 2022	Zie maatregel 30.

Status	
Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[231-236] Plaatsing van waterkrachtcentrales bij sluizen.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Peeters	Trekkende entiteit: bMOW;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden waterkrachtcentrales geplaatst bij sluizen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De Vlaamse Waterweg nam zich voor om op elk van de 6 sluizencomplexen van het Albertkanaal grootschalige gecombineerde pompinstallaties-waterkrachtcentrales te bouwen.</p> <p>In periodes van lage Maasafvoeren worden deze installaties ingezet als pompinstallatie, waarbij ze een deel van het schutdebiet van de sluizen van het afwaartse kanaalpand terugpompen naar het opwaarts gelegen kanaalpand.</p> <p>In periodes van voldoende waterbeschikbaarheid op de Maas wordt het groot verval aan deze sluizen aangewend voor de productie van groene stroom. De opgewekte elektriciteit wordt in eerste instantie aangewend voor de voeding van het sluizencomplex ; het resterend deel wordt als groene stroom aan het net aangeboden.</p> <p>Op de sluizencomplexen van Ham en Olen waren vóór 2021 al pompinstallaties-waterkrachtcentrales operationeel.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>Op het sluizencomplex van Hasselt werd in 2021 een soortgelijke installatie operationeel.</p> <p>In 2021 werd op het sluizencomplex van Harelbeke een waterkrachtcentrale operationeel.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Op het sluizencomplex van Diepenbeek werd net voor de zomer 2022 een pompinstallaties-waterkrachtcentrale operationeel. In 2023 zal een soortgelijke installatie op het sluizencomplex van Genk gebouwd worden.</p>

	<p>Voor de installatie van waterkrachtcentrales op de Leie aan de sluizencomplexen van Sint-Baafs-Vijve en Menen is een onderzoek gestart.</p> <p>DVW plant een onderzoek naar de opportuniteit van de installatie van mini-waterkrachtcentrales elders op sluizencomplexen.</p>
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	Op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	9.200.000 euro
Duiding VAK 2021	Vastlegging voor het project pompinstallatie-waterkrachtcentrale Genk en diverse kosten voor pompinstallaties-waterkrachtcentrale Diepenbeek.

[231-236] Decentraal opgestelde apparatuur uitrusten met zonnepanelen en/of windturbines en bij uitbreiding op gronden in beheer

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Peeters	Trekkende entiteit: bMOW;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt ingezet op het uitrusten van decentraal opgestelde apparatuur en restgronden met zonnepanelen en/of windturbines

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	DVW verleende in het verleden aan een aantal private ondernemingen concessierechten voor het oprichten van windmolens of zonnepalenparken op (rest)gronden in beheer van DVW.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 verleende DVW één concessie aan Fluvius voor overdraai van een windturbine
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>1) Plaatsing zonnepanelen en windturbine in Zelzate</p> <p>De nodige studies met als doel een gefundeerde vergunningsaanvraag in te dienen.</p> <p>De vergunningsaanvraag voor de windmolen en het zonnepanelenpark (PV) w in eerste instantie onontvankelijk verklaard omdat het project door departement OMG gecatalogeerd wordt als infrastructuurwerk, niet als windmolen-, resp. PV-park..</p> <p>De nieuwe vergunningsaanvraag werd zowel voor de windmolen, als het PV-park is onvankelijk verklaard. Voor het PV-park werd de vergunningsaanvraag ingetrokken omwille van een negatief advies. Het doel is om de vergunningsaanvraag hiervoor opnieuw in te dienen begin 2023.</p> <p>2) Zonnepanelen Beveren</p> <p>Doorheen 2022 is werk gemaakt van het ontwerp van de PV-installatie.</p> <p>Tot slot liet AWW een studie uitvoeren naar de installatie van zonnepanelen op restgronden. Deze studie zal in november 2022</p>

	afgerond zijn en zal de basis vormen voor de analyse van de mogelijkheden op restgronden van AWV en DVW (en bij uitbreiding MOW).
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	Op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	34.787,50 euro
Duiding VAK 2021	34.787,50 voor PV en windturbine Zelzate 33910,25 voor PV Beveren wordt voorzien in VAK 2022

[231-236] Wagenpark en eigen vaartuigen overschakelen naar milieuvriendelijke energiebronnen.

Algemeen topic:
Hernieuwbare energie

VEKP Titel: 3.1.2

Bevoegde minister:
Peeters

Trekkende entiteit: bMOW;

Beschrijving
maatregel

Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt voor het wagenpark en de eigen vaartuigen overgeschakeld naar milieuvriendelijke energiebronnen.

Voortgang

Beschrijving
voortgang maatregel
t.e.m. 2021

In 2021 werd er gewerkt aan de afstemming van het beloodsingsconcept tussen vloot en het loodswezen. De wensen omtrent vaartuigen, het Vlootplan en de behoeften van de klant per type dienstverlening werden onder de loep genomen.

De afdeling Kust werkte aan de visienota Vlaamse Hydrografie inclusief voorstel tot optimalisatie van hydrografische vloot.

Op 12/07/2021 verwezenlijkte Vloot een absolute primeur voor het agentschap MDK met de ingebruikname van een eerste volledig elektrische veerboot die dienst doet voor de veerdienst in Oostende.

Tevens startte MDK in 2020 met de aanbesteding van het project voor een elektrische veerboot voor de veerdiensten op de Schelde. De veerboot werd in 2021 en 2022 gepland.

In 2021 startte MDK daarnaast ook met de aanbesteding van een derde elektrische veerboot voor de veerdienst in Nieuwpoort.

In 2020 diende DVW een aanvraag in voor een PIO-project om een vaartuig uit de eigen vloot aan te passen naar een alternatieve brandstof/aandrijving (uitvoeren van een haalbaarheidsstudie, het inhuren van externe expertise en de aanpassing zelf).

Beschrijving
realisaties in 2021

De aanvraag voor een PIO-project werd goedgekeurd in februari 2021 en het bestek voor de haalbaarheidsstudie werd in de markt gezet in juni 2021.

	<p>Wagenpark AWW : aankoop van 17 elektrische personenwagens (ecoscore 83) ter vervanging van benzinewagens (ecoscore 69)</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>Vaartuigen MDK en DVW</p> <p>In 2022 wordt verder gewerkt aan de optimalisatie van de inzet van het elektrisch kustveer om het percentage dat het elektrisch kustveer het hoofdschip is, te verhogen en daarenboven het brandstofverbruik en de bijhorende uitstoot te beperken/verder te doen dalen.</p> <p>De beoogde doelstelling van het Klimaatplan van de Vlaamse Regering, namelijk 40% CO2 reductie tegen 2030, wordt in 2022 expliciet opgenomen in de uitwerking van het langetermijn investeringsplan. Zo zal tegen eind 2022 duidelijk zijn welke CO2 reductie haalbaar is binnen de huidige budgettaire context en welke bijkomende middelen nodig zijn om het ambitieniveau in CO2 reductie te verhogen.</p> <p>Doorheen 2022 werkt vloot ook verder aan het beloodsingsplan met betrekking tot het type en de inzet van vaartuigen inclusief een inschatting van de kostprijs en de financiële impact bij mogelijke scenario's (optimalisatie watertransport locatie Antwerpen) met als doel in 2022 tot een consensus te komen.</p> <p>Daarnaast werkt MDK ook aan het bestek omtrent de vervanging van de loodsboot tender en een onderzoek naar vernieuwing van de tenderswaths.</p> <p>DVW liet een haalbaarheidsstudie voor het ombouwen van één van haar vaartuigen naar een alternatieve brandstof/aandrijving uitvoeren tussen januari en juni 2022. Tussen juni 2022 en oktober 2022 werden verdere metingen uitgevoerd bij 2 vaartuigen teneinde over een gedetailleerd operationeel vaarprofiel te beschikken om een keuze voor het meest geschikte vaartuig en ombouw of nieuwbouw verder te ondersteunen. Een definitieve keuze wordt verwacht in 2023.</p> <p>In 2022 startte DVW ook een interne analyse op omtrent de algemene toekomst van de eigen vloot. Oplevering hiervan wordt verwacht eind 2022. De resultaten van deze analyse, gecombineerd met de opgedane kennis uit de haalbaarheidsstudie van het PIO-project, moeten in 2023 leiden tot een studie rond de vergroening van de toekomstige vloot, teneinde deze in lijn te brengen met de doelstellingen uit verschillende beleidsplannen. Hierbij zal rekening worden gehouden met de financiële en operationele impact van verschillende scenario's (ombouw of nieuwbouw).</p> <p>Wagenpark DVW</p>

	<p>De beoogde doelstelling van het Klimaatplan van de Vlaamse Regering vormt de basis voor het verwervingsplan inzake het rollend materieel van DVW.</p> <p>Jaarlijkse monitoring zal bepalen of de beoogde reductie haalbaar is binnen de huidige budgettaire context en welke bijkomende middelen / initiatieven nodig zijn om de beoogde CO2 reductie te halen.</p> <p>Inzake de vergroening van het rollend materieel werden door DVW alvast volgende voertuigen met alternatieve aandrijving in opstartfase / in bestelling / reeds in gebruik genomen (dit ter vervanging van voertuigen met fossiele brandstoffen) dewelke bijdragen tot deze doelstelling.</p> <p>Overzicht van de momenteel in bedrijf / bestelling zijnde voertuigen met alternatieve aandrijving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 13 bestelwagens type mHEV - 27 personenwagens type 100% EV - 32 personenwagens type PHEV - 12 personenwagens type mHEV
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	5.320.788 euro
Duiding VAK 2021	

[231-236] Aankoop elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Peeters	Trekkende entiteit: bMOW;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen aangekocht.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	DVW koopt zijn elektriciteit (verplicht) aan via het VEB (Vlaams Energie Bedrijf) – dit is 100% elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Het AWV koopt sinds 2015 100% groene elektriciteit aan via het VEB.
Beschrijving realisaties in 2021	Geen nieuwe acties te rapporteren
Vooruitblik realisaties in 2022	Geen nieuwe acties te rapporteren

Status

Status maatregel in 2021	Op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	
Duiding VAK 2021	Geen specifiek VAK voorzien

[231-236] Plaatsing zonnepanelen op eigen gebouwen en op stelplaatsen publieke bussen.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Peeters	Trekkende entiteit: bMOW;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden zonnepanelen geplaatst op de eigen gebouwen en op de stelplaatsen van publieke bussen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Vorstudie met als doel installatie van 215kWp zonnepanelen op de gebouwen van de stelplaats Oostende.
Beschrijving realisaties in 2021	Implementatie zonnepanelen op stelplaats.
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>Vornoemd project stelplaats De Lijn is afgerond.</p> <p>Wat DVW betreft werden in 2022 zonnepanelen gelegd op het nieuwe dienstgebouw in Sint-Baafs-Vijve, die het eigen energieverbruik van het gebouw zullen dekken.</p> <p>In 2023 zullen zonnepanelen gelegd worden op de maatschappelijke zetel van DVW in Hasselt.</p>

Status

Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	
Duiding VAK 2021	Derdepartijfinanciering via raamovereenkomst VEB voor een 15-jarige stroomafname.
[231-236] Bussen op fossiele brandstof geleidelijk vervangen door elektrische bussen.	
Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Peeters	Trekkende entiteit: De Lijn;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden bussen op fossiele brandstof geleidelijk vervangen door elektrische bussen.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Tegen 2035 willen we in heel Vlaanderen emissievrij rijden. Na een grondige evaluatie van de vergroeningsstrategie, onder andere via een internationale marktbevraging, heeft De Lijn een strategie opgesteld met drie pijlers:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gefaseerde aankoop van e-bussen, laadinfrastructuur, ICT-systemen,... en het integreren ervan in de hele organisatie. 2. Versnelde uitfasering van de oude EUR III- en EUR IV-bussen, door te gaan voor (e-)hybride bussen in regie. Deze vormen een tussentijdse oplossing om vooral de schadelijke uitstoot in stedelijke gebieden sneller te doen verminderen. 3. Vergroening bij onze exploitanten. <p>Deze strategie vereist een ombouw van de stelplaatsen, zodat de elektrische bussen en e-hybrides er vooral 's nachts kunnen worden opgeladen.</p> <p>De uitvoering van deze strategie is enkel mogelijk mits een stabiel financieel engagement van de Vlaamse overheid.</p> <p>- 2020: indienstname 6 e-bussen in Leuven</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - 2021: indienstname 4 e-bussen in Antwerpen, en overplaatsing 1 e-bus van Leuven naar Antwerpen. Productie en levering van 108 e-hybride bussen, en ontwikkeling van de software alsook het testen van de toepassing op de volledige vloot van 324 e-hybrides.
<p>Beschrijving realisaties in 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Publicatie raamovereenkomst voor de aankoop van maximum 350 standaard e-bussen. - Goedkeuring door de raad van bestuur voor de bestelling van 60 e-bussen, voor levering vanaf Q4 2022 en gefaseerde exploitatie vanaf Q1/2 2023. - Goedkeuring door de raad van bestuur voor de ombouw van 280 reeds geleverde of bestelde hybrides naar e-hybrides en bestelling van 44 bijkomende e-hybrides, voor levering en exploitatie vanaf Q3 2021. - Goedkeuring door de raad van bestuur voor de bestelling van laadinfrastructuur voor de 60 e-bussen. - Goedkeuring door de raad van bestuur van aanstelling van een adviesbureau voor de begeleiding van de ombouw van de stelplaatsen. - Goedkeuring door de raad van bestuur van de adviesopdracht inzake brandveiligheid. - Publicatie van de openbare aanbesteding voor het softwaresysteem voor laad-, stelplaats- en vlootbeheer.
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Indienstname van 3 e-bussen in Gent. - Publicatie van raamovereenkomsten voor midibussen, stadsbussen, standaardbussen, gelede bussen en 18 en 24 m HOV-bussen (alle types elektrische batterijbussen). - Bestelling van midi- en gelede e-bussen. - Zoals hierboven beschreven: vanaf Q4 2022 levering van 60 e-bussen (in dienst vanaf Q1/2 2023). - E-hybrides: levering van 96 resterende bussen (tot Q1 2023); implementatie van nieuwe software voor optimaal emissievrij rijden in stedelijke gebieden. - Publicatie van de openbare aanbesteding voor de aannemingswerken aan de eerste stelplaatsen.

	<ul style="list-style-type: none"> - Laadinfrastructuur: bijbestelling in het kader van de raamovereenkomst van 2021 en publicatie van bijkomende raamovereenkomst (1600 laders). - Goedkeuring door de raad van bestuur voor de bestelling van een geïntegreerd softwaresysteem voor laad-, stelplaats- en vlootbeheer.
--	--

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	De Lijn heeft de nodige stappen gezet inzake de bestelling, levering en indienstname van e-bussen, e-hybrides en laadinfrastructuur, de ombouw van de stelplaatsen en bijhorende systemen.

Financieel	
VAK € in 2021	72238429
Duiding VAK 2021	<ul style="list-style-type: none"> - 69.123.000 euro - 3.115.429 euro gewone investeringsmiddelen - Relancesteun: NextGenerationEU - Eigen middelen: aankoop e-bussen, laadinfra, adviesbureaus, elektrificatie stelplaatsen, enz.

[237] Plaatsing van zonnepanelen, zonneboilers op eigen gebouwen.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel: 3.1.2
Bevoegde minister: Weyts	Trekkende entiteit: Sport Vlaanderen;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden zonnepanelen en zonneboilers geplaatst op de eigen gebouwen van Sport Vlaanderen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In 2021 werd de studie voltooid voor de plaatsing van zonnepanelen in verschillende centra van Sport Vlaanderen.
Beschrijving realisaties in 2021	De studie voor de plaatsing van zonnepanelen werd opgeleverd.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 worden verschillende daken eerst vernieuwd, voordat de zonnepanelen kunnen geplaatst worden. Er zullen ook een aantal stabiliteitsstudies worden uitgevoerd om de draagkracht van de daken te berekenen.

Status

Status maatregel in 2021	Op schema
Duiding status maatregel in 2021	Er moeten eerst een aantal daken vernieuwd worden, voordat er zonnepanelen kunnen geplaatst worden.

Financieel

VAK € in 2021	0
---------------	---

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[238-244] Ondersteuningsmechanisme hernieuwbare energieproductie: exploitatiesteun via groenestroomcertificaten

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Bepaalde productie-installaties voor groene stroom krijgen exploitatiesteun door middel van de uitreiking van een groenestroomcertificaat voor een bepaalde hoeveelheid opgewekte stroom.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Het bestaand kader voor ondersteuning van groene stroominstallaties wordt behouden. Er wordt jaarlijks een evaluatierapport opgesteld om de steunhoogte van de verschillende technologieën te bepalen.
Beschrijving realisaties in 2021	Het jaarlijks evaluatierapport werd opgeleverd.
Vooruitblik realisaties in 2022	Ook in 2022 wordt er een evaluatierapport opgesteld.

Status

Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	Het evaluatierapport werd op tijd opgeleverd evenals de publicatie van de bijhorende ministeriële besluiten.

Financieel

VAK € in 2021	
---------------	--

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[238-244] Goedkope of renteloze leningen voor afgebakende doelgroep die financieringsondersteuning nodig heeft en aanmoediging van energieleningen bij banken.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Energiehuizen stellen goedkope leningen ter beschikking van sociale doelgroepen voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen of hernieuwbare energieproductie.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De bestaande 0%-energielening voor de prioritaire doelgroep werd in 2021 aan een evaluatie onderworpen. Daarnaast werd in 2021 beslist om de doelgroep van de lening uit te breiden tot eindafnemers met uitsluitend nachttarief, in navolging van de beslissing van de VREG om in het kader van de nieuwe tariefmethodologie de vrijstelling met betrekking tot openbaardienstverplichtingen - die voor de eindafnemers met uitsluitend nachttarief was voorzien in de huidige tariefmethodologie - af te bouwen. Met het openstellen van de 0%-energielening wordt aan die doelgroep de mogelijkheid geboden om middels een voordelige financiering te investeren in een alternatief voor elektrische verwarming, of andere energiebesparende investeringen die tot een reductie van hun elektriciteitsfactuur kunnen leiden. In de Visienota Bijkomende Maatregelen van 5 november 2021 besliste de Vlaamse Regering om de 0%-energielening te hervormen wat betreft maximaal te ontlene bedrag, looptijd en doelgroep (zie ook maatregel 375).
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werden in totaal 1.422 0%-energieleningen verstrekt.
Vooruitblik realisaties in 2022	De 0%-energielening wordt hervormd tot de MijnVerbouwLening, die vanaf 1 juli 2022 in voege zal gaan. Het voorbereidende (regelgevende) traject werd daarvoor in 2022 opgestart (zie maatregel 375).

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	14161976.11
Duiding VAK 2021	Bedrag wordt ook al vermeld bij maatregel 36.

[238-244] Jaarlijkse call groene warmte, warmtenetten en restwarmte.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Jaarlijkse oproep voor subsidies in investeringsprojecten gerelateerd aan groene warmte, warmtenetten en restwarmte. Het beschikbare subsidiebedrag wordt verdeeld over de meest gunstige geëvalueerde projecten.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In 2021 werden 2 oproepen georganiseerd. In totaal werden 47 projecten ingediend en 33 ervan goedgekeurd. Vastgelegd bedrag in 2021 (voor de 33 projecten): € 17,6 miljoen.
Beschrijving realisaties in 2021	Op 2 juli 2021 werd een wijzigingsbesluit voor de oproep voor subsidies in investeringsprojecten gerelateerd aan groene warmte, warmtenetten, restwarmte en biomethaan goedgekeurd waardoor de subsidies efficiënter kunnen worden toegekend.
Vooruitblik realisaties in 2022	Organisatie van 2 calls: één in het voorjaar en één in het najaar. Beschikbaar budget van 42,9 miljoen euro.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	21634989
Duiding VAK 2021	Dit omvat de vastlegging van de tweede call van 2020 en de eerste call van 2021.

[238-244] Premies netbeheerders voor zonneboilers

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Financiële ondersteuning door middel van een premie voor het installeren van een zonneboilers.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	zie maatregel 26 voor residentiële gebouwen en maatregel 82 voor niet-residentiële gebouwen.
Beschrijving realisaties in 2021	verderzetting zonder wijziging
Vooruitblik realisaties in 2022	integratie premie in Mijn VerbouwPremie. Verhoging maximale premie voor zonneboilers geplaatst in niet-residentiële gebouwen.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	De vastgelegde middelen maken deel uit van het bedrag dat wordt vermeld bij maatregelen 26 en 49.

[238-244] Premies netbeheerders voor warmtepompen en warmtepompboilers

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Financiële ondersteuning door middel van een premie voor het installeren van een warmtepomp of een warmtepompboiler.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	zie maatregel 51
Beschrijving realisaties in 2021	zie maatregel 51
Vooruitblik realisaties in 2022	zie maatregel 51

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	zie maatregel 51

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	Zie maatregel 51 en 26.

[238-244] Stimuleren van kleine en middelgrote windturbines via investeringssteun

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Financiële ondersteuning door middel van investeringssteun voor klein en middelgrote windturbines.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>De Call Kleine en Middelgrote Windturbines startte in 2018 en liep tot 2020. Dit systeem werd in 2021 uitgebreid naar de Call Groene Stroom waarbij ook middelgrote systemen op basis van zonne-energie met een omvormervermogen groter dan 25 kW tot en met 5000 kW tot de doelgroep zijn gaan behoren. In het nieuwe systeem zijn er twee subgroepen. Binnen een subgroep (subcall) dingen de daaronder begrepen installaties mee naar investeringsten uit een voor deze subgroep beschikbare steunbudget. Windturbines samen met drijvende PV-systemen en PV-systemen op marginale gronden horen tot een subgroep, de overige PV installaties behoren tot een andere subgroep binnen de Call Groene Stroom.</p> <p>De opzet blijft dezelfde, met name een competitieve biedprocedure waarbij de best gerangschikte projecten steun ontvangen uit het voorziene budget. De rangschikking gebeurt op basis van de beste (laagste) verhouding tussen gevraagde steun en verwachten energieopbrengst over de levensduur. In de Call Groene Stroom nemen windturbines het niet enkel op tegen andere windprojecten maar ook tegen PV-installaties op marginale gronden en drijvende PV-installaties.</p> <p>Tussen 2018 en 2020 zijn drie calls georganiseerd in het oude systeem met uitsluitend de doelgroep windturbines. In het nieuwe systeem zijn in 2021 drie call georganiseerd waarvan 2 voor de subgroep waar ook kleine en middelgrote windturbines konden meedingen voor investeringssteun.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2018, 2019 en 2020 werd er telkens één call georganiseerd voor kleine en middelgrote windturbines. In de call van 2018 werden er 16 projecten weerhouden, waarvan er 8 gerealiseerd werden. In de call van 2019 werden er 23 projecten weerhouden, waarvan er 10 gerealiseerd werden en waarvan er nog 1 project gerealiseerd kan worden. In de call</p>

	<p>van 2020 werden er 21 projecten weerhouden, waarvan er 14 gerealiseerd werden en waarvan er nog 3 projecten gerealiseerd kunnen worden. In het totaal is er door middel van deze drie calls 775kW vermogen aan kleine tot middelgrote windturbines geïnstalleerd en is er nog 225 kW vermogen die geïnstalleerd kan worden.</p> <p>In 2021 werden, via de Call Groene Stroom, twee calls georganiseerd, waar de kleine en middelgrote windturbines aan konden deelnemen. In de eerste call van 2021 werden er 7 projecten van deze categorie weerhouden en in de derde call van 2021 werden er geen projecten van deze categorie weerhouden. In het totaal is er door middel van de call groene stroom in 2021 205 kW vermogen aan kleine tot middelgrote windturbines geïnstalleerd.</p> <p>Sinds het uitbreiden van de call naar de Call Groene Stroom zijn in 2021 twee (van de drie) calls met de subgroep waar kleine en middelgrote windturbines toe behoren, georganiseerd.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>In 2022 worden in de call Groene Stroom in totaal drie calls georganiseerd waar van 1 call waar ook de subgroep met kleine en middelgrote windturbines voorzien is met een budget van 500.000 euro.</p> <p>Het is niet te voorspellen of en voor hoeveel projecten binnen de subgroep windturbines zullen deelnemen en weerhouden worden. Het systeem werkt via een competitieve biedprocedure waar windturbines het opnemen tegen drijvende PV-installaties en PV-installaties op marginale gronden voor een bepaald beschikbaar budget. Het doel van deze regeling is dan ook het bevoordelen van projecten die met de minste steun verwachten de grootste energieopbrengst te realiseren.</p>

Status	
<p>Status maatregel in 2021</p>	<p>op schema</p>
<p>Duiding status maatregel in 2021</p>	

Financieel	
<p>VAK € in 2021</p>	<p>1745085</p>

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[238-244] Mogelijkheden windturbines bij radarlocaties/luchthavens faciliteren

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt de mogelijkheid om windturbines te plaatsen bij radarlocaties en/of luchthavens wordt verder gefaciliteerd

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Deze maatregel staat momenteel on hold. De maatregel beoogt het faciliteren van het potentieel voor windturbines door een betere symbiose met luchtvaartactiviteiten. Het pilootproject met de installatie van een WAM radar op de luchthaven van Oostende i.s.m. Skeyes is stopgezet omdat zij, voornamelijk als gevolg van de financiële impact van de coronacrisis, beslist heeft om voorlopig geen grote investeringen te doen; het is nog onduidelijk of er een vervolgtraject zal komen.
Beschrijving realisaties in 2021	Geen realisaties in 2021.
Vooruitblik realisaties in 2022	Het is nog onduidelijk of er een vervolgtraject zal komen.

Status

Status maatregel in 2021	uitgesteld
Duiding status maatregel in 2021	De maatregel is stopgezet omdat Skeyes, voornamelijk als gevolg van de financiële impact van de coronacrisis, beslist heeft om voorlopig geen grote investeringen te doen; het is nog onduidelijk of er een vervolgtraject zal komen.

Financieel

VAK € in 2021

0

Duiding VAK 2021

[245] Co-financiering van de provinciale steunpunten duurzaam bouwen die de bouwheren sensibiliseren en stimuleren tot het duurzaam (ver)bouwen van woningen en wijken.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Jambon	Trekkende entiteit: DKBUZA;
Beschrijving maatregel	Als specifieke financiële maatregel ter bevordering van de productie en het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen worden de provinciale steunpunten duurzaam bouwen gefinancierd. De steunpunten sensibiliseren de bouwheren sensibiliseren en stimuleren tot het duurzaam (ver)bouwen van woningen en wijken. Het aanwenden van hernieuwbare energiebronnen is hier een onderdeel van.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De Vlaamse Overheid zet de co-financiering van de Provinciale steunpunten Duurzaam Wonen en Bouwen verder onder het trekkerschap van dOMG. De steunpunten stemmen prioritair af met de Energiehuizen om te komen tot een optimale inhoudelijke en communicatieve samenwerking met als doel particulieren zo efficiënt mogelijk te informeren, adviseren en te ontzorgen op vlak van energie en duurzaam wonen en bouwen en renoveren.
Beschrijving realisaties in 2021	De Vlaamse Overheid zet de co-financiering van de Provinciale steunpunten Duurzaam Wonen en Bouwen verder. In aanloop naar de nieuwe samenwerkingsovereenkomst werd in 2021 een ad hoc subsidie van 20k per steunpunt toegekend.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor vier jaar met elk steunpunt. In dit kader ontvangen de steunpunten een jaarlijkse subsidie van 40k euro. Vastlegging in 2022 zal dus 800k euro bedragen.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
-----------------------------	-----------

Duiding status maatregel in 2021	De Vlaamse Overheid zet de co-financiering van de Provinciale steunpunten Duurzaam Wonen en Bouwen verder. In afwachting van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst werd in 2021 een ad hoc subsidie van 20k per steunpunt toegekend.
----------------------------------	---

Financieel	
VAK € in 2021	100000
Duiding VAK 2021	5 x 20.000 euro subsidie voor de vijf provinciale steunpunten duurzaam wonen en bouwen.

[null] Leningen voor plaatsing van zonnepanelen op schoolgebouwen

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Weyts	Trekkende entiteit: dOV;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden leningen toegekend voor de plaatsing van zonnepanelen op scholen

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Informatie zonneplan 2025:</p> <p>AGION biedt sinds september 2017 goedkope leningen aan (die vandaag renteloos zijn) voor het plaatsen van zonnepanelen. Tot nu toe zijn met deze leningen voor 37.188 m² aan zonnepanelen geïnstalleerd op de schoolgebouwen in het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs in Vlaanderen. Het toepassingsgebied van deze leningen werd al uitgebreid naar verschillende investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie: zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, warmtekrachtkoppelingcentrale (WKK-centrale), ... Om een goed energiemangement bij scholen vorm te geven, werd gezocht naar een partnerschap tussen AGION en het VEB. Het VEB kan met zijn expertise namelijk begeleiding en ontzorging bieden aan de scholen.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>AGION heeft in totaal reeds voor € 7.512.272,29 ontleend aan de scholen verspreid over 205 dossiers. Naast investeringen in zonnepanelen werden intussen ook enkele andere investeringen gedaan: 187 dossiers met zonnepanelen; 12 dossiers met installatie van een energiezuinigere stookinstallatie; 7 dossiers met gebouwschilisolatie; 6 dossiers met vervanging beglazing; 1 dossier met installatie van een zonneboiler.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>AGION breidt de mogelijkheden van de energieleningen verder uit. Het te ontlene bedrag wordt verhoogd van 500.000 euro naar 1.000.000 euro met een opnameperiode van 24 maanden én de mogelijkheid tot opname in verschillende schijven. Hiermee worden gefaseerde en gecombineerde investeringen mogelijk evenals een combinatie met reguliere subsidiedossiers.</p>

	Vooruitblik 2023: AGION wenst een bijkomende stimulans in te voeren voor scholen die, bovenop de huidige regelgeving, inzetten op hernieuwbare energie en doorgedreven ventilatie. Hiervoor wordt een energielening met negatieve rentevoet uitgewerkt in overleg met VEKA.
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	<p>Het bedrag van 4,7 mio is opgebouwd uit twee submaatregelen :</p> <p>Uitfaseren stookolieketels tbv 1 567 860 euro</p> <p>Uitrollen OEPC contracten tbv 3 135 720</p>

Financieel	
VAK € in 2021	4700000
Duiding VAK 2021	4,7 miljoen euro

[247] Leningen in het kader van investeringen in hernieuwbare energie bestemd voor initiatieven binnen de sociale economie

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dWSE;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden er leningen toegekend aan initiatieven binnen de sociale economie voor investeringen in hernieuwbare energie.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De maatregel voorziet de mogelijkheid van leningen aan maatwerkbedrijven bestemd voor hernieuwbare energie. Het operationele beheer wordt opgenomen door PMV. Er werden voorlopig geen leningen uitgekeerd tot 2021. https://www.socialeconomie.be/leningen-voor-hernieuwbare-energie
Beschrijving realisaties in 2021	Geen realisaties in 2021.
Vooruitblik realisaties in 2022	De leningen zijn op aanvraag. Gelet op de toenemende rente en energiedebat kunnen aanvragen verwacht worden.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	De leningen zijn beschikbaar op aanvraag via PMV.

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	Geen aanvragen in 2021.

[248] Oproep voor beschutte en sociale werkplaatsen gelanceerd voor investeringsprojecten die een werkzame werkomgeving en duurzame mobiliteit stimuleren

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dWSE;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden calls gelanceerd voor investeringsprojecten voor beschutte en sociale werkplaatsen die een werkzame werkomgeving en duurzame mobiliteit stimuleren.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In 2021 werd geen zulke oproep opengesteld (net als 2020). Deze oproep is een ad hoc oproep, die in 2017, 2018 en 2019 werd opengesteld voor projectaanvragen.
Beschrijving realisaties in 2021	
Vooruitblik realisaties in 2022	Momenteel is geen herhaling van deze oproep voorzien in 2022.

Status

Status maatregel in 2021	stopgezet
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	0
---------------	---

Duiding VAK 2021	
------------------	--

[249] Forfait voor zonneboilers binnen subsidiabel plafond voor nieuwbouw en renovatie in de huidige ontwerprichtlijnen voor sociale huisvesting

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Diependaele	Trekkende entiteit: VMSW;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt in de huidige ontwerprichtlijnen voor sociale huisvesting een forfait ingevoerd voor zonneboilers binnen het subsidiabel plafond voor nieuwbouw en renovatie.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De maatregel is al reeds lang in voege (meer dan 10 jaar). Ook bij de herziening van de berekening van het subsidiabel plafond in 2018 werd het forfait onverminderd weerhouden.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werd het kader van de normen en richtlijnen voor sociale huisvesting en de daarbij horende simulatietabel opnieuw gereviseerd. Hierbij werd de berekening van het maximaal subsidiabel plafond op verschillende punten bijgeschaafd aan de huidige economische realiteit. Dit zowel om het hoofd te bieden aan de algemene prijsdruk (oa schaarste bouwmaterialen owv covid) als de verstrenging van de technologische en energetische eisen voor nieuwbouw en renovatie financieel te ruggesteunen. Specifiek voor het forfait voor zonneboiler werd het bedrag geactualiseerd.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 blijft de VMSW de SHM's zowel financieel (via specifieke forfaits in de simulatietabel) als technisch (via dossiernazicht en technische ondersteuning) ondersteunen zowel voor ingrijpende energetische renovaties als renovatieprojecten in het algemeen.

Status

Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[250] Forfait voor toepassingen voor hernieuwbare energie binnen subsidiabel plafond voor nieuwbouw en renovatie in de toekomstige ontwerprijlijnen vanaf 1/1/2018 voor sociale huisvesting

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Diependaele	Trekkende entiteit: VMSW;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt in de ontwerprijlijnen voor sociale huisvesting vanaf 1 januari 2018 een forfait ingevoerd binnen het subsidiabel plafond voor toepassingen rond hernieuwbare energie.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De maatregel is in voege sinds 2018 en omvat naast de reeds gangbare ondersteuning voor zonneboilers, ook een forfait voor warmtepompen en PV-installaties
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2021 werd het kader van de normen en richtlijnen voor sociale huisvesting en de daarbij horende simulatietabel opnieuw gereviseerd. Hierbij werd de berekening van het maximaal subsidiabel plafond op verschillende punten bijgeschaafd aan de huidige economische realiteit. Dit zowel om het hoofd te bieden aan de algemene prijsdruk (oa schaarste bouwmaterialen owv covid) als de verstrenging van de technologische en energetische eisen voor nieuwbouw en renovatie financieel te ruggesteunen.</p> <p>Specifiek voor het forfait voor hernieuwbare energie werden de verschillende posten geactualiseerd naar de huidig gangbare prijzen en waar nodig verfijnd of uitgebreid. Er werd o.a. onderscheid gemaakt tussen verschillende systemen voor warmtepompen.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 blijft de VMSW de SHM's zowel financieel (via specifieke forfaits in de simulatietabel) als technisch (via dossiernazicht en technische ondersteuning) ondersteunen zowel voor ingrijpende energetische renovaties als renovatieprojecten in het algemeen.

StatusStatus maatregel in
2021

gerealiseerd

Duiding status
maatregel in 2021**Financieel**

VAK € in 2021

0

Duiding VAK 2021

[251] Toepassingen van hernieuwbare energie: zonneboilers en warmtepompen.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Diependaele	Trekkende entiteit: VMSW;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden de middelen van het Klimaafonds ingezet voor toepassingen rond hernieuwbare energie: zonneboilers en warmtepompen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Zit mee onder maatregel 40 Ondersteuning energetische renovatie sociale huurwoningen. Het energetisch verbeteren van sociale woningen wordt ondersteund met Vlaams Klimaatfondsmiddelen onder de vorm van specifieke subsidies voor grondige renovatie en vervangingsbouw. Naast isolatiemaatregelen worden ook hernieuwbare toepassingen zoals zonneboiler en warmtepompen hierbij ondersteund.
Beschrijving realisaties in 2021	zie maatregel 40
Vooruitblik realisaties in 2022	zie maatregel 40

Status

Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	zie maatregel 40

Financieel

VAK € in 2021	
---------------	--

Duiding VAK 2021	zie maatregel 40
------------------	------------------

[252] Toepassing hernieuwbare energietechnieken op Vlaamse overheidsgebouwen

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Jambon;Demir	Trekkende entiteit: HFB;VEB;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling worden er middelen voorzien om hernieuwbare energietechnieken toe te passen op de Vlaamse overheidsgebouwen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>HFB: Het Facilitair Bedrijf heeft de voorbije jaren geïnvesteerd in hernieuwbare energietechnieken. Per type levert dit cumulatief volgende besparing op voor 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PV-panelen (24 gebouwen): 1.382.661 kWh - WKK (3 gebouwen): 435.000 kWh - KWP + WP (1 gebouw): 350.000 kWh - BEO-veld en WP (1 gebouw): 534.140 kWh <p>VEB biedt aan de Vlaamse entiteiten raamcontracten aan voor investeringen in hernieuwbare energietechnieken. Bij het opzetten van nieuwe raamcontracten wordt ook steeds een duurzaam alternatief (hernieuwbare energietechniek) verplicht uitgewerkt (raamcontract energiescans; nog te publiceren raamcontract Studies Energie Efficiëntie). Daarnaast worden deze projecten ook financieel ondersteund door het actieplan Energie Efficiëntie.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>HFB: specifiek voor 2021 heeft Het Facilitair Bedrijf 3 projecten opgeleverd, zijnde de PV-panelen in Motorstraat Gent en de WKK's in VAC Hasselt en Alden Biesen.</p> <p>VEB: de investeringen in hernieuwbare energietechnieken worden mee opgenomen in de rapportering van de investeringen in het actieplan Energie Efficiëntie.</p>

<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>HFB: Het Facilitair Bedrijf heeft een aantal projecten op de planning staan in 2022, nl. de uitbreiding van de PV-panelen in Conscience en de installatie van PV-panelen op Martelarenplein 7 en Belpaire.</p> <p>VEB: Met de ontwikkeling van nieuwe raamcontracten wordt nog verder ingezet op hernieuwbare energietechnieken en zal dit voor VO ook apart gerapporteerd worden.</p>
--	---

<p>Status</p>	
<p>Status maatregel in 2021</p>	<p>op schema</p>
<p>Duiding status maatregel in 2021</p>	<p>Voor Het Facilitair Bedrijf vallen er geen vertragingen te melden. De maatregel is op schema.</p> <p>Eveneens voor VEB.</p>

<p>Financieel</p>	
<p>VAK € in 2021</p>	
<p>Duiding VAK 2021</p>	<p>HFB: de investeringen die Het Facilitair Bedrijf neemt vallen veelal terug te brengen onder de reguliere energiekredieten van Het Facilitair Bedrijf.</p> <p>VEB: niet van toepassing</p>

[253] Toekennen investeringssteun aan bedrijven, zogenaamde ecologiesteun

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt er via de ecologiepremie investeringssteun toegekend aan bedrijven. Zie maatregel 85.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	zie maatregel 85
Beschrijving realisaties in 2021	zie maatregel 85
Vooruitblik realisaties in 2022	zie maatregel 85

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	zie maatregel 85

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	zie maatregel 85

[254] Speerpuntcluster onderzoek naar energietechnologieën FLUX 50

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: VLAIO;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt er via de speerpuntcluster Flux50 onderzoek gedaan naar energietechnologieën. Zie maatregel 294.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Normale werking speerpuntcluster met focus energietechnieken.
Beschrijving realisaties in 2021	Geen wijzigingen in de werking van de speerpuntcluster
Vooruitblik realisaties in 2022	Geen wijzigingen in de werking van de speerpuntcluster voorzien

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	13426370
Duiding VAK 2021	Voorziene uitgaven, subsidies onderzoek en ontwikkeling.

[255] Budget om culturele- en jeugdinfrastructuur energiezuiniger te maken en hernieuwbare energiebronnen toe te passen

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Dalle	Trekkende entiteit: dCJSM;
Beschrijving maatregel	Investeringsoproep voor culturele- en jeugdinstanties om energiebesparende maatregelen uit te voeren met behulp van subsidies. De instanties moeten een project indienen die aan bepaalde voorwaarden moet voldoen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>Sinds 2017 kende het Departement CJM in totaal 164 investeringssubsidies toe voor het energiezuiniger maken van cultuur- en jeugdinfrastructuur, voor een totaalbedrag van 20,7 mio euro.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beleidsveld Jeugd: 78 dossiers, investeringsbedrag 5,4 mio euro <p>Beleidsveld Cultuur: 86 dossiers, investeringsbedrag 15,3 mio euro</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>De Vlaamse minister van Cultuur besliste na advies van de adviescommissie culturele infrastructuur op 14 september 2021 om een investeringssubsidie toe te kennen aan 20 projectvoorstellen voor het energiezuiniger maken van de infrastructuur. De subsidies werden op 24 november 2021 definitief goedgekeurd na positief advies van de Inspectie Financiën. Het totaal toegekende subsidiebedrag voor het beleidsdomein Cultuur bedroeg 4.547.480,44 euro.</p> <p>De Vlaamse minister van Jeugd besliste na advies van de adviescommissie culturele infrastructuur op 21 september 2021 om een investeringssubsidie toe te kennen aan 24 projectvoorstellen voor het energiezuiniger maken van de infrastructuur. De subsidies werden op 3 december 2021 definitief goedgekeurd na positief advies van de Inspectie Financiën. Het totaal toegekende subsidiebedrag voor het beleidsdomein Jeugd bedroeg 1.242.511,26 euro.</p>
Vooruitblik realisaties in 2022	<p>In 2022 werd een nieuw subsidiereglement voor het verlenen van sectorale investeringssubsidies goedgekeurd. De eerste aanvraagronde leverde 31 projectvoorstellen op. De maatregelen voor het</p>

	energiezuiniger maken van cultuur- en jeugdinfrastructuur vallen voortaan onder de prioriteit “duurzaamheid”.
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	Op schema
Duiding status maatregel in 2021	Subsidies werden toegekend, de verantwoordingsprocedure voor de individuele bouwprojecten is opgestart en heeft een maximale termijn van 6 jaar.

Financieel	
VAK € in 2021	5.789.991,70 euro
Duiding VAK 2021	<p>De budgettering voor het verlenen van sectorale investeringssubsidies in 2022 is drieledig; bovenstaand bedrag omvat louter de investeringen in het energiezuiniger maken van cultuur- en jeugdinfrastructuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulier budget voor deze oproep: 2,5 mio euro per jaar - Bijkomende budgetten Plan Vlaamse Veerkracht (voor beide beleidsvelden verdeeld over 2021 en 2022) <p>Cofinanciering Vlaams Klimaatfonds (enkel in functie van de prioriteit energiezuinigheid).</p>

[256] Leningen voor toepassing van zonnepanelen

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Dalle	Trekkende entiteit: dCJSM;
Beschrijving maatregel	De Vlaamse Overheid stelt een lening ter beschikking voor cultuur- en jeugdorganisaties om te investeren in PV-installaties, wel met een maximumbedrag en -termijn.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Het aantal ingediende aanvragen voor een renteloze Energielening bleef beperkt tot vijf. De administratie is gestart met de evaluatie van het instrument en dat in kader van het onderzoek naar alternatieve financieringsmethoden voor cultuur- en jeugdinfrastructuur.
Beschrijving realisaties in 2021	Er werd één lening verleend voor een bedrag van 26.528,04 euro.
Vooruitblik realisaties in 2022	Op basis van het onderzoek naar alternatieve financieringsmethoden voor cultuur- en jeugdinfrastructuur, werd een bestek gepubliceerd voor de aanstelling van een studiebureau, met de opdracht om te onderzoeken hoe het instrument kan bijgestuurd worden en een concreet voorstel tot aanpassing van het reglement af te leveren.

Status

Status maatregel in 2021	Bij te sturen
Duiding status maatregel in 2021	De lening heeft weinig succes, ondanks een eerdere communicatiecampagne en de renteverlaging (1% naar 0%). De administratie is gestart met de evaluatie van het instrument.

Financieel	
VAK € in 2021	5.000.000
Duiding VAK 2021	<p>Het VAK bedraagt jaarlijks 5 miljoen euro. De verrichtingen met betrekking tot het verlenen van de energielening worden ingeboekt op basis van een overzicht van portefeuillebewegingen, die PFV per kwartaal bezorgt aan het Departement CJM.</p> <p>De gefactureerde vastlegging voor 2021 bedraagt € 26.528,04.</p>

[257] Ondersteuningsregeling VLIF voor investeringen in energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen in de landbouw.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dLV;
Beschrijving maatregel	Investeringssteun voor land- en tuinbouwers voor maatregelen met betrekking tot energie, van de subsidiale kosten kan er 30% worden terugbetaald. Ondernemingen moeten een aanvraag indienen bij VLIF.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Voor aanvragen vanaf 2015 werd eind 2020 3412 investeringen uitbetaald voor een subsidiabel bedrag van 121.046.833 euro overeenkomende met een steun van 36.314.050 euro.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2020 werden 854 investeringen uitbetaald voor een subsidiabel bedrag van 25.029.469 euro overeenkomende met een steun van 7.508.841 euro.
Vooruitblik realisaties in 2022	

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	28403181
---------------	----------

Duiding VAK 2021

In 2020 werd er voor 28.403.181 euro vastgelegd voor investeringssteun voor energetische emissiereducties voor 3006 investeringen. Cijfers t.e.m. 2021 zijn nog niet beschikbaar.

[258] Begeleiding van landbouwers bij investeringen in energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: dLV;
Beschrijving maatregel	Vanuit KRATOS en het Enerpedia project wordt gratis energie-advies op maat ter beschikking gesteld voor de land- en tuinbouwer aan de hand van de trias energetica.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Zie maatregel 135.
Beschrijving realisaties in 2021	Zie maatregel 135.
Vooruitblik realisaties in 2022	Zie maatregel 135.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel

VAK € in 2021	
Duiding VAK 2021	Vastgelegd in 2021 voor KRATOS: 74 586 euro (=75 betalingsaanvragen)

	<p>Vastgelegd in 2021 voor Enerpedia 4.0: 0 euro, (Totaalbudget van 550.000 euro over een periode van 5 jaar, start in 2022. Enerpedia 3.0 reeds afgelopen.).</p>
--	---

[259] Verder optimaliseren van één omgevingsvergunning in plaats van een afzonderlijke stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Proces om de procedure van de omgevingsvergunning verder te verbeteren en de knelpunten weg te werken om zo de administratieve procedures bij nieuwe projecten sneller en vlotter te laten verlopen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>In de beleidsnota Omgeving is opgenomen is een meer geïntegreerde en maatgerichte omgevingsbesluitvorming als operationele doelstelling opgenomen. Hieroe zijn volgende takenpakketten gedefinieerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - werken aan een meer geïntegreerd kader om in besluitvormingsprocessen op een meer samenhangende manier acties en afspraken gebundeld te beslissen. - de bestaande regelgeving en praktijkvoorbeelden evalueren <p>-inzetten op efficiënte, participatieve, zo eenvoudig mogelijke procedures die rechtszekerheid bieden en snel tot realisaties kunnen leiden.</p> <p>In uitvoering van het regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving werd het “omgevingsbesluit” aangekondigd in de BBT 2022. Bedoeling was om na te gaan of het omgevingsbesluit kan worden ingevoerd op basis van een conceptnota die in het najaar van 2021 zou worden gefinaliseerd. Het omgevingsbesluit is een procedure waarbij een bestemmingswijziging en de vergunningsaanvraag tegelijk beoordeeld en beslist kunnen worden, met respect voor de belangen en rechten van stakeholders. De conceptnota werd op 11 februari 2022 door de Vlaamse regering goedgekeurd.</p>
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In uitvoering van het regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving werd het “omgevingsbesluit” aangekondigd in de BBT 2022. Bedoeling was om na te gaan of het omgevingsbesluit kan worden ingevoerd op basis van een conceptnota die in het najaar van 2021 zou worden gefinaliseerd. Het omgevingsbesluit is een procedure waarbij een bestemmingswijziging en de vergunningsaanvraag tegelijk</p>

	beoordeeld en beslist kunnen worden, met respect voor de belangen en rechten van stakeholders. De conceptnota werd op 11 februari 2022 door de Vlaamse regering goedgekeurd.
Vooruitblik realisaties in 2022	Op basis van de conceptnota zal in 2022 het omgevingsbesluit worden voorbereid. Dit omgevingsbesluit houdt een gelijktijdige beslissing in over de herbestemming of wijziging van stedenbouwkundige voorschriften én een vergunning voor een project. Het kan gebruikt worden voor stedelijke projecten, voor handelingen van algemeen belang en als alternatief voor het planologisch attest.

Status	
Status maatregel in 2021	kleine afwijking
Duiding status maatregel in 2021	De conceptnota werd op 11 februari 2022 goedgekeurd.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[260] Projectstudies initiëren om de inplanting van hernieuwbare-energie-installaties te faciliteren.	
Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling, worden projectsubsidies geïnitieerd om de inplanting van hernieuwbare-energie-installaties te faciliteren, zoals bijvoorbeeld project Energielandschappen, GIS-studies rond windmodellering en scenario-analyses windturbine-inplanting, Atelier Diepe Geothermie, en de rol van ruimtelijke ordening in de Energie- en Klimaattransitie.

Voortgang	
Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	<p>In de afgelopen jaren zijn onder het thema “Omgeving en Klimaat” volgende studies opgeleverd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energielandschappen (2015) - Atelier Diepe Geothermie (2015) - De rol van Ruimtelijke Ordening in de Energie- en Klimaattransitie (2017) - De Lage Landen 2020-2100 (2018) - RURA: Ruimte voor Energie (2018) - Verkennend onderzoek Klimaatwijken (2019) - Energiekeuzehulp met ruimtelijke differentiatie (2019) - Ruimte voor de Energie Transitie (2019)
Beschrijving realisaties in 2021	<p>In 2021 zijn volgende studies opgeleverd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken draaiboek voor Regionale Ruimtelijke Energie Strategieën

	<p>Deze studie heeft als doel een concrete duiding en uitwerking te geven van wat een Regionaal Ruimtelijke Energie Strategie in moet houden. Het geeft de uitwerking van een processtructuur en draaiboek voor de opmaak van Regionale Ruimtelijke Energie Strategieën. Hierin wordt uitgewerkt welke thematieken (hernieuwbare warmte en elektriciteit, energiezuinigheid, energie-efficiëntie, energieopslag, energieomslag...) behandeld zouden moeten worden in een Regionale Ruimtelijke Energie Strategie en welke stappen er genomen moeten worden (inventarisatie of nulmeting, analyse van de opportuniteiten en kansen, ambitie formuleren, opstellen strategie, opzetten monitoring en evaluatie,...). Deze strategie moet gekoppeld zijn aan enerzijds de Vlaamse Klimaat- en Energieplannen en het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en anderzijds aan de concrete klimaatactieplannen en ruimtelijke beleidsplannen van de gemeenten en de maatregelentool1 aangeboden door Departement Omgeving om de transformatie naar een koolstofarme, slimme gemeente vorm te geven. Het draaiboek vertrekt vanuit een algemene strategie gebaseerd op toekomstverkenningen volgens verschillende ambitie niveaus dat rekening houdt met innovaties om vervolgens af te dalen naar concrete maatregelen en acties om een koolstofarme, slimme regio vorm te geven.</p> <p>- EHubt: Bedrijventerreinen als key-speler in de energietransitie</p> <p>De overgang van een energievoorziening aangedreven door fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energie, wordt de energietransitie genoemd. Deze opdracht bekijkt welke rol bedrijventerreinen kunnen bieden binnen deze energietransitie. Deze opdracht focust op de mogelijkheid dat EHUBt-bedrijventerreinen (Energy HUBs op Bedrijventerreinen) hierbij een sleutelrol zouden kunnen krijgen: de energie uit de verschillende winningsgebieden wordt er verzameld, opgeslagen, omgevormd en afgeleverd op het juiste moment aan de verbruikers op het bedrijventerrein zelf, aan het omliggend weefsel en aan het bestaand transport en energienet errond. De kernfunctie van een EHubt is dus het uitwisselen van energie. Gezien de ruimtelijke ambitie om geen bijkomende ruimte meer in te nemen, wordt er uitgegaan van bestaande bedrijventerreinen die kunnen ontwikkelen tot EHubt. Niet elk bedrijventerrein is echter even kansrijk. Bovendien gaan we ervan uit dat er verschillende gradaties EHubts bestaan.</p>
<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>In 2022 wordt de studie 'Landschappelijke inpasbaarheid, impact en potentieel van zonne- en windenergie in het Vlaamse landschap' (OMG-VPO/2020/06) opgeleverd. Het doel van dit onderzoek is het ontwikkelen van een beter inzicht in het behouden van, het voortbouwen op en het verbeteren van de specifieke Vlaamse landschappelijke karakteristieken en haar kwaliteiten bij de inpassing van hernieuwbare energie technologieën, specifiek voor zon en wind. Dit moet worden onderzocht door ten eerste de algemene impact van zonne- en windenergie op de verschillende landschappen in Vlaanderen</p>

	<p>in beeld te brengen. Ten tweede door de kansen en het potentieel van zonne- en windenergie voor landschapsontwikkeling, -identiteit en -beleving te verkennen via ontwerpend onderzoek. Als eindproduct levert deze studie een richtlijnenboek op dat ter inspiratie kan dienen voor ontwerp én dat tevens input geeft voor het beleid. Hierin moeten inspirerende ruimtelijke concepten, ontwerpstrategieën en inrichtingsprincipes die op een duurzame en innovatieve wijze technologieën voor hernieuwbare energie integreren in de verschillende Vlaamse landschappen worden opgenomen.</p> <p>In 2022 worden ook de drie projecten Klimaatwijken afgerond (Kortrijk, Leuven en Mechelen).</p> <p>Deze projectoproep Klimaatwijken had als doelstelling om visies en lange termijn doelstellingen rond de energietransitie enerzijds en kernversterking en verdichting anderzijds te vertalen naar concrete projecten in bestaande wijken. Uiteindelijk werden er drie projecten geselecteerd: 'Kortrijk – bouwblok Walle; energetische symbiose tussen bedrijfssite en omliggende stadsweefsel', 'Leuvense tuinwijken als hefboom voor de stedelijke duurzaamheidstransitie' en 'Ruimte voor energie langs de Mechelse Vesten: Een duurzaam wijkontwikkelingsplan voor een warmtenet langs de stadsring met een aanbod voor de collectieve renovatie van appartementsgebouwen'. Voor elk van deze drie wijken ging er begin 2021 een onderzoekstraject van start, getrokken door een onderzoeksconsortium met uiteenlopende expertise: ontwerpmatig, energetisch, juridisch, financieel, vastgoedkundig en participatief.</p>
--	---

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	<p>Het thema Omgeving en Klimaat is onderdeel van de lange termijn visie onderzoek van het Departement Omgeving. Hierin worden de interne onderzoeksactiviteiten gestroomlijnd. Op basis van deze lange termijn visie worden er in de jaarlijkse onderzoeksagenda onderzoeksprojecten geïnitieerd. Rond de thematiek van klimaat, energie en omgeving worden er elk jaar één of meerdere onderzoeken gelanceerd.</p>

Financieel	
VAK € in 2021	104883

Duiding VAK 2021

In 2021 is enkel de studie rond landschappelijke inpassing hernieuwbare energie (zie hierboven) vastgelegd.

[261] Uitwerken van een reglementair kader voor de exploratie en exploitatie van diepe geothermie.

Algemeen topic: Hernieuwbare energie	VEKP Titel:
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: dOMG;
Beschrijving maatregel	Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling wordt een reglementair kader uitgewerkt voor de exploratie en exploitatie van diepe geothermie.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Bij decreet van 25 MAART 2016 tot wijziging van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond is hierin een hoofdstuk over het opsporen en het winnen van aardwarmte en een hoofdstuk over een structuurvisie inzake de diepe ondergrond ingevoegd. Dit regelt o.m. de vergunningsplicht, de vergunningsvoorwaarden en de verplichtingen voor vergunningshouders. Bij decreet van 20 maart 2018 is hieraan een waarborgregeling toegevoegd, die verder werd geoperationaliseerd bij besluit van de Vlaamse regering van 20 april 2018. Daarmee is het reglementaire kader volledig gerealiseerd.
Beschrijving realisaties in 2021	Geen. Deze actie werd eerder volledig gerealiseerd.
Vooruitblik realisaties in 2022	Geen. Deze actie werd eerder volledig gerealiseerd.

Status

Status maatregel in 2021	gerealiseerd
Duiding status maatregel in 2021	Deze maatregel werd reeds eerder gerealiseerd.

Financieel

VAK € in 2021

0

Duiding VAK 2021

[262] Opmaak van een nieuwe omzendbrief inzake inplanting van windturbines, zonnepanelen en andere hernieuwbare-energie-installaties.

Algemeen topic:
Hernieuwbare energie

VEKP Titel:

Bevoegde minister:
Demir

Trekkende entiteit: dOMG;

Beschrijving
maatregel

Ter realisatie van de hernieuwbare energiedoelstelling, wordt een omzendbrief opgemaakt inzake inplanting van windturbines, zonnepanelen, en anderen hernieuwbare-energie-installaties.

Voortgang

Beschrijving
voortgang maatregel
t.e.m. 2021

Na afweging werd er geoordeeld dat een omzendbrief inzake inplanting van windturbines, zonnepanelen, en andere hernieuwbare-energie-installaties weinig meerwaarde zal leveren omdat de bestaande wetgeving voldoende duidelijk is.

Een beleidskader "ruimte voor energie" wordt opgenomen als onderdeel van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en zal op dat moment verdere verduidelijking bieden.

Vanaf 2020 werden de beleidskaders voorbereid.

De voorziene stappen zijn:

- beleidskaders en acties in ontwerp voorleggen aan de andere bestuursniveaus en maatschappelijke actoren (2021)
- oprichting van een taskforce bouwshift met experts en stakeholders, die in het najaar 2021 een advies uitbracht.

Beschrijving
realisaties in 2021

De omzendbrief werd vervangen door de intentie om een beleidskader "Ruimte voor energie" op te stellen.

In 2021 werd er een Taskforce Bouwshift opgericht, met medewerking van verschillende maatschappelijke actoren. Deze Taskforce kreeg als opdracht om – vertrekkende van correcte en geactualiseerde cijfergegevens – een advies uit te brengen over een haalbare en betaalbare strategie, roadmap en actieplan om de bouwshift in de praktijk om te zetten, en de beleidskaders te voeden. Dit advies werd op 30 november 2021 bezorgd. De voorziene beleidskaders werden in 2021 nog niet aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

<p>Vooruitblik realisaties in 2022</p>	<p>Op basis van het advies van de Taskforce Bouwshift, maar ook door het reeds doorlopen BRV-proces, werd op 22 februari 2022 een Conceptnota Bouwshift goedgekeurd. Deze conceptnota omvat een aantal beslissingen die voor een doorbraak kunnen zorgen in het BRV-proces.</p> <p>De ontwerp-beleidskaders worden dan ook in 2022 verwacht.</p> <p>Intussen werd ook een studiebureau aangesteld die een milieu-effectrapport opmaakt voor het BRV.</p>
--	--

<p>Status</p>	
<p>Status maatregel in 2021</p>	<p>vervangen</p>
<p>Duiding status maatregel in 2021</p>	<p>De intentie tot het opstellen van een omzendbrief werd verlaten. In de plaats wordt een beleidskader "Ruimte voor Energie" ontwikkeld.</p>

<p>Financieel</p>	
<p>VAK € in 2021</p>	<p>0</p>
<p>Duiding VAK 2021</p>	<p>Er werd reeds VAK voor het BRV aangerekend in het kader van maatregel 2; we rekenen dit VAK dus hier niet (dubbel) aan.</p>

